

Noty o autorach

Marcin Adamczak – kulturoznawca, krytyk filmowy, publicysta. Wykłada w Instytucie Kulturoznawstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, w Szkole Filmowej w Łodzi oraz na Uniwersytecie Gdańskim. Dyrektor festiwalu filmowego Cinemaforum w Warszawie. Stypendysta Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej (2010 i 2011). Laureat konkursu im. Krzysztofa Mętraka dla młodych krytyków filmowych (2011). Autor książek *Globalne Hollywood, filmowa Europa i polskie kino po 1989 roku* (2010) oraz *Obok ekranu. Perspektywa badań produkcyjnych a społeczne istnienie filmu* (2014). Członek SFP oraz FIPRESCI. Publikował m.in. w „Odrze”, „Kwartalniku Filmowym”, „Panoptikum”, „EKRANach”, „Kinie”, „Magazynie Filmowym SFP”, „Dwutygodniku” oraz w kilku nastu tomach zbiorowych.

Julian Bejko – dr, wykładowca w Zakładzie Socjologii Uniwersytetu Tirańskiego w Albanii, gdzie prowadzi zajęcia z zakresu socjologii politycznej, historii struktur socjo-afektywnych oraz krytycznej analizy obrazów. Jego główne zainteresowania badawcze skupiają się wokół cywilizacji zachodniej, którą bada w kontekstach procesów socjo-historycznych, racjonalności i przemocy oraz wykluczenia, a zwłaszcza Shoah. Interesuje się zagadnieniem afektów, emocji i wrażliwości, jak również kinem eksperymentalnym. Jest autorem następujących książek: *The Society of Cinema, I, The Old Regime and the People's War* (Edlora, Tiren, 2012), *The Society of Cinema, II, Reform, Duty, Consciousness* (Edlora, Tiren, 2013) i *Norbert Elias. Sociology of Civilizations* (Edlora, Tiren, 2014). Współreżyserował również krótkometrażowy film z gatunku *docufiction* zatytułowany *The Republic of Spaç*.

Maja Bogojewić – dr, teoretyczka i krytyczka filmowa; założycielka i redaktor naczelna pierwszego czarnogórskiego magazynu filmowego *Camera Lucidia*; założycielka i przewod-

nicząca krajowej sekcji Czarnogóry festiwalu FIPRESCI; członkini FEDORA oraz UPF. Do niedawna wykładała teorię filmu oraz pełniła funkcję dziekana Wydziału Sztuki Wizualnej na Uniwersytecie Śródziemnomorskim w Czarnogórze. Wcześniej była dziekanem Wydziału Sztuki na Uniwersytecie Donja Gorica. Ukończyła studia w zakresie językoznawstwa i lingwistyki angielskiej oraz hiszpańskiej na Université Libre de Bruxelles, jak również filmoznawstwo na Uniwersytecie Westminster w Londynie. Pracę doktorską obroniła w 2009 roku w Institutum Studiorum Humanitatis w Lublanie, gdzie otrzymała również stypendium Marie Curie. W 2000 roku zdobyła nagrodę londyńskiego Instytutu Lingwistyki za najlepsze tłumaczenie. Była członkiem licznych międzynarodowych konferencji naukowych oraz festiwali filmowych. Zasiadała w jury FIPRESCI na Festiwalu w Cannes (2013). Jej pierwsza książka *Cinematic Gaze, Gender and Nation in Yugoslav film: 1945-1991* została opublikowana w 2013 roku.

Ewa Ciszewska – adiunkt w Katedrze Mediów i Kultury Audiowizualnej Uniwersytetu Łódzkiego. Współredaktorka i współautorka tomów: *Kino najnowsze: dialog ze współczesnością* (Kraków 2007), *Hrabal i inni. Adaptacje czeskiej literatury* (Łódź 2013), *Kultura filmowa współczesnej Łodzi* (Łódź 2015) i *Od edukacji filmowej do edukacji audiowizualnej: teorie i praktyki* (Łódź 2016). Jej główne zainteresowania naukowe to kinematografie Europy Środkowej, kultura filmowa Łodzi i edukacja filmowa.

Nevena Daković – prof., wykłada filmoznawstwo i medioznawstwo w Zakładzie Teorii i Historii, FDA, UA w Belgradzie. Przewodnicząca Interdyscyplinarnych Studiów Doktoranckich w zakresie nauk o sztuce i medioznawstwa (UoA). Jest autorką (*Film Studies: Essays in Film Texts of Memory*, 2014; *Balkan as (film) Genre: nation, text, representation*, 2008) oraz redaktorką szeregu książek naukowych (*Representation of the Holocaust in the Balkans in Arts and Media*, 2015; *Media Archaeology*, 2016).

Publikuje w krajowych i międzynarodowych pracach badawczych (Stany Zjednoczone, Wielka Brytania, Turcja, Słowacja, Włochy, Austria oraz Francja) oraz występuje na konferencjach naukowych. Jest członkiem międzynarodowych projektów grantowych (COST, HORIZON) oraz profesorem wizytującym na wielu uniwersytetach (Sorbona, Oksford, Wenecja, Yale, Lublana, Ankara), a także uczestnikiem prestiżowych seminariów (Alpbach, Memorial de la Shoah, Terraforming, IHRA). Należy do członków Academia Europaea. Jej główne zainteresowania badawcze skupiają się wokół zagadnień narodowości i reprezentacji, pamięci kulturowej, Bałkanów oraz Holocaustu.

Dejan Durić – prof., dyrektor Katedry Chorwastyki na Wydziale Nauk Humanistycznych i Społecznych Uniwersytetu w Rijece w Chorwacji. Jego główne zainteresowania badawcze dotyczą teorii psychoanalitycznych, literatury światowej, komparatystyki literackiej, studiów nad pamięcią, geografii kulturowej oraz filmoznawstwa. Autor książki *Introduction to Psychoanalysis – from Oedipal to Narcissistic Culture* (2013) oraz dwóch filmów: *Short Cuts* (2013) i *The Movie Jigsaw Puzzle* (2008). Publikuje recenzje filmowe na portalu filmovi.hr. Nagrodzony przez Chorwackie Stowarzyszenie Krytyków Filmowych nagrodą Vladimira Vukovicia (2011).

Nikica Gilić – prof. nadzw. dr hab., kierownik Filmoznawstwa w departamencie literatury komparatystycznej (Wydział Humanistyki i Nauk Społecznych, Zagrzeb). Prowadzi również zajęcia z teorii filmu w Akademii Sztuki Aktorskiej. Jest redaktorem naczelnym czasopisma *Hrvatski filmski ljetopis* oraz członkiem zarządu wydawniczego czasopisma on-line *Apparatus*. Opublikował następujące książki: *Uvod u povijest hrvatskog igranog filma* (Wstęp do historii kina chorwackiego, Zagrzeb 2010 i 2011), *Uvod u teoriju filmske priče* (Wstęp do teorii narracji w kinie, Zagrzeb, 2007) oraz *Filmske vrste i rodovi* (Filmowe gatunki i rodzaje, Zagrzeb, 2007, druga edycja wydana on-line: 2013). Jest koordynatorem programu doktoranckiego

w zakresie literatury, sztuk performatywnych, filmu i kultury, prowadzonych w Zagrzebiu. W roku 2015 stał się współpracownikiem działań badawczych w szkole podyplomowej w zakresie studiów poświęconych kulturze Europy Wschodniej i Południowowschodniej (Uniwersytet Ludwiga Maximiliana w Monachium, Uniwersytet w Ratyzbonie).

Ana Grgić – otrzymała tytuł doktora na Uniwersytecie św. Andrzeja w Wielkiej Brytanii, na podstawie pracy poświęconej kinu bałkańskiemu. Jej osiągnięcia naukowe zostały opublikowane w pismach, takich jak „The Film Festival Yearbook 5: Archival Film Festivals” (2013), „Frames Cinema Journal” (2013), „Divan Film Festival Symposium Papers” (2014, 2015), „Cinemas of Paris” (2015), „Studies in Eastern European Cinema” (2016), „Short Film Studies” (2017), „Film Quarterly” (2018) oraz „East European Film Bulletin”. Jest współredaktorem specjalnego wydania dotyczącego kina albańskiego w czasopiśmie KinoKultura, a także członkiem zarządu Projektu Kina Albańskiego (*Albanian Cinema Project*), gdzie zaangażowana jest w konserwację i wyeksponowanie dziedzictwa kulturowego związanego z kinem bałkańskim (*Archives in Motion*).

Marek Hendrykowski – prof. zw. w Instytucie Filmu, Mediów i Sztuk Audiowizualnych UAM w Poznaniu. Autor książek: *Słownik terminów filmowych* (1994), *Sztuka krótkiego metrażu/The Art of the Short Film* (1996), *Film jako źródło historyczne* (2000), *Andrzej Munk* (2011), *Eroica* (2012), *Semiotyka ruchomych obrazów* (2014), *Współczesna adaptacja filmowa* (2015), *Proksemika. Studia z semiotyki i antropologii kultury* (2016), *News. Antropologia – (po)etyka – kultura* (2016), *Scenariusz filmowy – teoria i praktyka* (2017), *Drugie wejrzenie. Analizy i interpretacje* (2018). Członek Stowarzyszenia Autorów ZAiKS, Koła Scenarzystów SFP i Europejskiej Akademii Filmowej.

Krunoslav Lučić – dr hab. w zakresie filmoznawstwa w departamencie Wydziału Humani-

stycznego i Nauk Społecznych na Uniwersytecie w Zagrzebiu (Chorwacja). Wykłada również w Akademii Sztuki Aktorskiej. Opublikował artykuły badawcze, jak i teksty krytyczne w czasopiśmie, takich jak „Hrvatski Filmski Ljetopis”, „Filozofska Istraživanja”, „Umjetnost Riječi”, „Arti Musices”, „Libri & Liberi”, a także był redaktorem zbiorów dotyczących teorii filmu, stylu filmowego, kina chorwackiego i światowego, gatunków filmowych i innych, jak i uczestniczył w wielu konferencjach naukowych, m.in. w Zagrzebiu, Splicie, Grazu i Erfurcie. Jest autorem książki *Filmski stil: teorijski pristup i stilistika hrvatskog igranog filma (Styl filmowy: Teoretyczne podejście i stylistyka w chorwackim kinie fabularnym)*, 2017).

Artur Majer – dr nauk humanistycznych ze specjalnością nauki o sztuce, zatrudniony w Telewizji Polskiej i na Wydziale Organizacji Sztuki Filmowej PWSFTviT w Łodzi, autor książki *Kino Juliusza Machulskiego* (2014).

Agnieszka Orankiewicz – absolwentka Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego Uniwersytetu Łódzkiego oraz Polsko-Francuskich Studiów Specjalnych MBA, uzyskała stopień naukowy doktora nauk ekonomicznych w zakresie finansów. Przez długi czas związana ze Szkołą Filmową w Łodzi i Wydziałem Organizacji Sztuki Filmowej. Obecnie adiunkt w Katedrze Zarządzania Miastem i Regionem na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Łódzkiego. W ramach swojej pracy dydaktycznej prowadzi zajęcia z ekonomii sektora publicznego, finansów publicznych, audytu branży audiowizualnej czy finansowania procesów rewitalizacyjnych. Koncentruje swoje zainteresowania naukowe i badawcze na tematyce związanej z finansowaniem publicznym oraz zarządzaniem i finansowaniem kultury, w tym produkcji filmowej. Była koordynatorką i uczestniczką w kilkudziesięciu projektach z zakresu działalności kulturalnej. Zainteresowania te znajdują swoje odzwierciedlenie w licznych publikacjach oraz uczestnictwie w projektach naukowych.

Patrycjusz Pająk – dr hab., dyrektor Instytutu Sławistyki Wschodniej i Zachodniej na Wydziale Polonistyki na Uniwersytecie Warszawskim. Zajmuje się kulturą sławistyczną krajów Europy Centralnej i Bałkan. Autor książek, takich jak *Kategoria rozpadu w chorwackiej prozie awangardowej* (polskie wydanie – 2003, chorwackie wydanie – 2007), oraz *Groza po czesku, Przygodki literackie* (polskie wydanie – 2014, czeskie wydanie – 2017), jak i publikacji dotyczących literatury i kina w zachodnich i południowych krajach słowiańskich wydanych w tomach zbiorowych i w czasopiśmie.

Joanna Sikorska – doktorantka trzeciego roku w Instytucie Filmu, Mediów i Sztuk Audiowizualnych na Wydziale Filologii Polskiej i Klasycznej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Do jej zainteresowań badawczych należą szeroko rozumiane związki między medium gier oraz filmu, a zwłaszcza zagadnienia estetyczne i narratologiczne. Swoją pracę magisterską poświęciła filmowości trailerów gier cyfrowych, natomiast rozprawę doktorską, dotyczącą wykorzystania konwencji gatunkowych w przekazach digitalnych i ich wpływu na immersję gracza pisze pod kierownictwem prof. UAM Marka Kaźmierczaka.

Wojciech Staroń – dr, operator filmowy i dokumentalista, absolwent, a obecnie wykładowca Wydziału Operatorskiego PWSFTviT w Łodzi. Jako operator debiutował w roku 1999 u boku Pawła Kędzierskiego, realizując film dokumentalny *Cisza, ciemność*. Jest autorem zdjęć do kilku filmów fabularnych. Współpracował między innymi z Joanną Kos-Krauze i Krzysztofem Krauze (*Plac Zbawiciela*, 2006; *Papusza*, 2013 – wspólnie z Krzysztofem Ptakiem, *Ptaki śpiewają w Kigali*, 2016), Paulą Markovitch (*El Premio*, 2011). Jego artystyczną miłością zarówno jako operatora, jak i reżysera pozostał jednak dokument. Realizował filmy z Pawłem Łozińskim, Lidią Dudą, Jerzym Śladkowski, Michałem Marczakiem, Kingą Dębską. Nakręcił kilkanaście autorskich filmów dokumentalnych, m.in. *El Misionero* (2000), *Argentyńska lekcja*

(2011), *Bracia* (2015). Jego drogę twórczą otwiera autorski dokument *Syberyjska lekcja* (1998).

Andrzej Szpulak – prof. w Katedrze Filmu, Telewizji i Nowych Mediów UAM, autor około pięćdziesięciu artykułów dotyczących przede wszystkim historii polskiego filmu, a także filmu religijnego i historycznego oraz książek o twórczości Kazimierza Kutza i Wojciecha Marczewskiego.

Janica Tomić – dr, adiunkt w Katedrze Anglistyki (Sekcja Skandynawska) na Wydziale Filozofii na Uniwersytecie w Zagrzebiu. Po ukończeniu magisterium w zakresie angielskiego oraz literatury komparatystycznej zdobyła tytuł doktora w zakresie filmoznawstwa i zajmuje się prowadzeniem zajęć dotyczących filmu i literatury dla studium pre- i podyplomowego na Wydziale Filozofii w Zagrzebiu. Jej zainteresowania naukowe skupiają się wokół teorii i historii kina, intermedialności, kina niemego, współczesnego filmu skandynawskiego, a także innych kinematografii oraz seriali telewizyjnych.

Nemanja Zvijer – adiunkt w Instytucie Badań Socjologicznych na Wydziale Filozofii na Uniwersytecie Belgradzkim w Serbii. Jego zainteresowania naukowe koncentrują się wokół róż-

nych form wizualnej ideologizacji, politycznego wykorzystywania mediów wizualnych (w szczególności kina), a także wokół ideologizacji w szeroko pojętej kulturze popularnej, jak i prac związanych z socjologią wizualną, socjologią kultury i socjologią filmu. Opublikował dwie książki: *Ideologia filmowego obrazu* (*Ideology of the Film Image*) oraz *Filmowe reprezentacje Post-Jugosławii*.

Piotr Zwierzchowski – prof. zw. w Instytucie Filologii Polskiej i Kulturoznawstwa Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, filmoznawca i kulturoznawca, prezes Polskiego Towarzystwa Badań nad Filmem i Mediami. Zajmuje się przede wszystkim historią kina polskiego (zwłaszcza lat 1944–1989), ze szczególnym uwzględnieniem kontekstów kulturowych, społecznych, politycznych i ideologicznych. Autor wielu książek, m.in.: *Zapomniani bohaterowie. O bohaterach filmowych polskiego socrealizmu*, *Piękny sen pedagoga. Literackie i filmowe portrety świata edukacji*, *Pęknięty monolit. Konteksty polskiego kina socrealistycznego*, *Spektakl i ideologia. Szkice o filmowych wyobrażeniach śmierci heroicznej*, *Zezowate szczęście*, *Kino nowej pamięci. Obraz II wojny światowej w kinie polskim lat 60.*